

2000 YILINDAN SONRA

Dr. Toygar AKMAN

Bilim ve Teknoloji'deki hızlı gelişme yanı sıra sosyal yapının her geçen gün daha da büyümesi ve o ölçüde de yeni sorunlar ortaya çıkarması, insanoğlunu, kendi geleceği hakkında çeşitli düşüncelere itmektedir. Bazı düşünürler, artan nüfus yoğunluğu yanında doğal kaynakların tükenmekte olmasını gözönüne alarak, gelecek hakkında kötümser görüşlere saplanmaktadır. Onları, bu karamsar yapıya iten bir başka önemli etken de "Çevre Kirlenmesi" olayıdır. Yakın zamanlara kadar ülkemizde, adı bile duyulmayan bu sorun, bugün en çok konuşulan konu olarak, heyecanını sürdürülmektedir. Oysa, sanayileşmiş batı ülkeleri, fabrikalarının çokluğu ölçüsünde, çevre kirlenmesi arttığından, bu konu üzerinde, çok önceleri, düşünmeye başlamışlar, insanoğlu'nun nasıl bir gelecek ile karşılaşacağını incelemeye girişmişlerdir. Bu yönden, batılı düşünürlerin kötümser ya da karamsar olanları, ülkemizdeki kötümser düşünürlerden, daha da kötümser olabilmektedirler.

Bu düşünülere göre, fabrika artıkları, nehir, göl ve denizleri, her yıl bir kaç misli artan bir oranda kirletmekte; otomobil, tren, vapur ve uçakların egzoz ve bacalarından çıkan zehirli gazlar, havadaki oksijeni azaltmakta; nüfus yoğunluğu arttığı ölçüde, şehirleşme (kentleşme) büyürken, kırsal alanlar (yeşil sahalar) azaldığından, buna paralel olarak da gıda maddeleri ve oksijen azalmakta ve böylece de, hızla insanlığın sonuna doğru gidilmektedir. Bu kötümser ve karamsar düşünürler, 2000 yılına vardığımızda, dünya nüfusunun 10 milyar'a varacağını; yeryüzündeki doğal kaynakların, dünya'nın bugünkü nüfusu olan 4 milyar kişiyi doyurmaya yetmediğini; bu nedenlerle 2000 yılının, 8 milyar nüfusu ile Yeryüzünün en felâketli anını meydana getireceğini; ileri sürmektedirler.

Bu kötümser düşünürler, çevre kirlenmesi önlenemeyeceğinden 2000 yılına gelindiğinde,

göl, nehir ve denizlerin, daha da kirlenmiş olacağını, bu yüzden de denizaltı ürünlerinden de yararlanılamayacağını, bu durumun, felâket anını daha da hızlandıracağını iddia etmektedirler. Diğer bazı karamsar düşünürler ise, teknolojinin gelişmesi ölçüsünde insanın tembelliğe sürükleneceğini; çalışma heyecanını yitirmiş olan toplumların, savaş yolu ile, diğer toplumun elinde bulunan ürünlere sahip olma hırsına bürüneceğini ileri sürmekte ve hırslı politikacıların, onların bu arzularını daha da körükleyeceklerini belirterek iddialarını kanıtlamaya uğraşmaktadır. Bu görüşte olan bazı "Science Fiction" (Hayal Bilim) yazarları da, romanlarında, yeryüzünün geleceği hakkında, bu çeşit felâketli sahneler temaları, işlemektedirler. Eski "Science Fiction" yazarlarında dahi, bu çeşit görüş ve duyuşlara rastlamaktayız. Onları, böylesine kötümser ve karamsar olmaya iten etkenleri, kesin olarak değerlendirebilmemiz oldukça güç. Herhalde, "Bilim ve Teknoloji"nin, bu kadar büyük bir hızla gelişebileceğini, tahmin edememişlerdi ! şeklinde yorumda bulunmaktan öteye gidemeyeceğiz.

Eski "Science Fiction" yazarlarından İngiliz, sosyolog ve filozofu Herbert George Wells, "Zaman Makinesi" adlı hayal-bilim romanında, çağımızdan 800.000 yıl öteye uzanmaktadır. 1866 yılında doğan H. G. Wells, bu romanını 1895 yılında kaleme almıştı. Yazar, 800.000 yıl sonra, insanoğlunun Eloi'ler ve Morlock'lar adında iki ayrı türe ayrılacağını, bu türlerden Eloi'lerin, ufak-tefek, çelimsiz, fakat bilimin doruğuna erişmiş insanlar olacağını ileri sürmekte ve şöyle yazmaktaydı :

".. Aklıma, birdenbire bir soru takılmıştı : bu küçük yaratıklar acaba aptal mıydı ? O anda düşündüğüm şeylerin, beni ne denli etkilediğini anlıyamazsınız. Sekizyüzikibin küsür yılı insanının, bilimde, sanatta, herşeyde, bizden inanıl-

mayacak kadar ileri olacağını beklediğimi anlıyorsunuz. İçlerinden biri, bana, birdenbire, ancak beş yaşında bir çocuğun zekâsına sahip olduğunu gösteren bir soru —Güneş'ten, Dünya'ya bir gökgürültüsü ile inip inmediğimi— sordu. Bu soru, elbiselerini, zayıf kaslarını ve bebeğimsi suratlarını görür görmez aklıma gelen bir düşünceyi pekiştirmişti. Hayal kırıklığı duyuyordum. Bir an, "Zaman Makinesi"ni boş yere yapmış olduğumu düşündüm...

.. Bana öyle geliyor ki, insanlığın çöküş dönemine rastgelmıştim. Kıpkırmızı kesilen batı, uygarlığımızın da batmakta olduğunu akla getiriyordu. Şimdi, içinde bulunduğumuz toplumsal çabanın doruğunda, garip sonucu yeni yeni kavramaya başlamıştım. Ama, düşünülürse hayli de mantıklı bir sonuçtu. Gücü yaratan, ona karşı duyulan ihtiyaç, zayıfı şımartan ise güvenlikti. Yaşama koşullarının iyileştirilmesi için girişilen savaş, yeni yaşantıyı, gittikçe daha güvenilir bir duruma sokan gerçek uygarlık yolu, şaşmaz bir gidişle doruğuna ulaşmıştı artık. Birleşmiş insanlığın, "Doğa"ya karşı kazandığı zaferler, birbirini kovalamış, bugün birer hayal olan düşünceler, ağırbaşlılıkla ele alınan ve uygulanan tasarımların konusu olmuştu. Gördüklerim, işte, bu evrimin ürünleriydi.." (1)

H. G. Wells, aynı kitabında Morlock adını verdiği ikinci tür'ün, yerin altında yaşadığını; bu varlıkların insana benzemeyen iğrenç bir yapıya büründüğünü; ışıktan körleşmiş, kapaksız, kocaman kül renkli gözleri, çenesiz soluk yüzleri ile daha da korkunçlaştığını; anlatmaya çalışmaktadır. Wells, romanında yaratmaya çalıştığı bu iki ayrı tür'ün varoluş nedenini de şöylece açıklamaya çalışıyordu :

".. Bu ikinci insan tür'ünün yer altında yaşadığı, apaçıktı. Toprağın üstünde seyrek görünüşünün gün ışığından yoksun olarak geçen uzun yılların sonucu olduğunu, üç güçlü nedene bağliyabiliyordum. Birincisi, yaşantılarının çoğunu karanlıkta geçiren hayvanların, genellikle ağarmış renkli olmalarıydı. —Kentucky mağaralarının beyaz balığı, buna bir örnektir—. İkincisi, baykuş ve kedi gibi gece gezen hayvanlarda, çok yaygın bir özellik olan ve ışığı yansıtabilen iri gözlerdi. Sonuncusuna gelince, gün ışığındaki o apaçık çaresizliği, karanlık bir yere kaçabilmek için o acemice çırpınmaları ve kafalarını ışıktan garip bir büzülmeyle saklamalarını sayabilirdim...

.. İlk anda, bana gün gibi apaçık görünen şu idi : Kendi çağımızın sorunlarını ele alırsak, zengin ve yoksul arasındaki, şimdi yalnız toplumsal ve geçici olan ayrımların, azar azar

artan bir durumda oluşu, bütün soruların karşılığını veriyordu. Londra metrosu, elektrikli trenler, tüneller, yeraltı atelye ve lokantaları, birer örnektir. Üstelik, bunlar, gittikçe büyüyor ve artıyorlar. Sözü ettiğim eğilimin, Sanayi işlerini yavaş, yavaş gün ışığında yaşamak hakkından yoksun kıldığını düşünüyordum. Giderek, daha derine, daha büyük yeraltı fabrikalarına yönelinmiş, sonunda olanlar olmuştur, demek istiyorum.." (2)

2000 yılına gelindiğinde, yeryüzünde, huzurun kalmayacağı yolunda görüşte bulunan düşünürlerden bir başka İngiliz yazarı da, George Orwell'dir. 1903 yılında Hindistan'da doğan ve eğitimini İngiltere'de tamamlayan George Orwell "1984" adlı "hayal - Bilim" romanında, insanlığın, baskılı bir parti yönetimi altına girerek, nefes alamayacak bir duruma geleceğini ileri sürmektedir. Yazar'ın romanında yarattığı yeni toplum'u meydana getiren insanlar, hiç bir özgürlüğe sahip bulunmayan birer robot olarak hareket etmektedir. İnsanlar arasında huzursuzluğun devamlı olarak sağlanması için, sun'i olarak savaşlar yaratılacağını ve bu nedenle de Dünya'nın, Okyanusya ve Avrasya adı altında iki ayrı kampa bölüneceğini ileri süren Orwell, bu konuda şöyle yazmaktaydı :

".. Savaş ortaklarının resmen, hiçbir zaman değiştiği vaki değildi. Okyanusya, şimdi Avrasya ile savaş halindeydi; öyleyse Okyanusya daima Avrasya ile savaş halinde olmuştu. Şu andaki düşman, her zaman için mutlak kötülüğü temsil etmekteydi ve bu yüzden, onunla geçmişte ya da gelecekte herhangi bir barış durumu, söz konusu olamazdı.." (3)

George Orwell'e göre, gelecekte, böyle bir tutum içinde olacak olan parti yöneticilerinin baskı yönetimi altında, insanlığa durmaksızın huzursuzluk verilecek ve onların, yöneticilere baş kaldırmaması için, sun'i "Okyanusya-Avrasya Savaşı" heyecanı, sürdürülüp gidecekti. Yazar, tüm insanların, baskı altında olacağını ve onların bütün davranışlarının hatta düşüncelerinin, "Teleskrin" adındaki cihazla kontrol edileceğini ileri sürmüş ve hatalı bir harekette bulunanların "Düşünce Polisi" tarafından yakalanacağını iddia etmişti. Orwell, bu konuda şöyle diyordu :

".. Teleskrin, aynı anda hem yayın yapan hem de bulunduğu yeri gözetleyebilen bir alıcı-verici cihazı. İnsanın, hafif bir fısıltı dışında çıkartacağı her sesi zaptedebilir, üstelik görüş sahası dahilinde bulunduğu sürece, onun hareketlerini görebilir, izleyebilirdi. Tabii ki, ne zaman gözetlenip ne zaman gözetlenmediğinizi bilmeye imkân yoktu. Düşünce Polisi, herhangi

bir anda, sizi Teleskrin'inizden izliyor olabilirdi pekâlâ. Herkesin devamlı olarak gözetlendiği bile kabul edilebilirdi. Bundan ötürü, her hareketiniz gözetleniyormuş ve her konuştuğunuz dinleniyormuş gibi, davranmak zorundaydınız. Kendinizi buna alıştırmak, hatta bu alışkanlığı bir içgüdü haline getirmek gerekiyordu.." (4)

George Orwell'in "1984" adlı bu kitabı, okudukça insana sıkıntı veren satırlarla sürüp gitmekteydi. Ancak, gerek teknik bilim, gerekse sosyal bilim alanlarında araştırma yapmakta olan birçok bilgini, derin düşüncelere sevk etmişti. Acaba, yeryüzündeki doğal kaynakların tükenmesine doğru, insanogluunu, böyle bir felâket mi bekleyecekti ?.. Bu nedenle Orwell'in kitabı hakkında, bir çok yazılar yayınlanmıştı. Bilim ve Teknik okurları hatırlayacaklardır. Bilim ve Teknik'in 87. sayısında Dr. Irving S. Bengelsdorf'un "1984, Yalnız 10 Yıl Uzaktadır" başlıklı yazısı yayınlanmıştı. Bengelsdorf, 1974 yılında kaleme aldığı bu yazısında, özetle şu durumu belirtiyordu :

".. Politik olarak George Orwell'in korkunç romanı gerçekleşmeyebilir. Teknolojik yönden ise, biz, onun çizdiği programın önündeyiz. Bu, bir bakıma da çok iyi, zira, yarının teknolojisi, artan nüfus ve azalan kaynaklar ile başa çıkmak zorunda kalacak.." (5)

Yazımızın başında da belirtmeye çalıştığımız gibi, kötümser ya da karamsar düşüncülerini, böyle düşünmeye zorlayan en önemli etken, "Artan nüfus yoğunluğu" ve "Azalan doğal kaynaklar". Bu durum, böylesine mi sürüp gidecek ?..

Konuyu çeşitli yönleri ile inceleyen düşünürler, "Doğa'ya Gerekli İlgî" gösterilmediği takdirde 2000 yılının, insanoglu için, gerçekten büyük bir felâket olacağı üzerinde durmaktadırlar. Bu nedenle de "Çevre Kirlenmesi"ne karşı toplu bir savaş açılmasını önermektedirler. Bu konudaki uğraşlarını Fransa'da ilk kez belediye başkanı olduğu Fleurence kasabasında uygulayan Maurice Mességué, "Tabiat Haklıdır" adlı kitabında, çok önemli bir noktaya değinmektedir :

".. Çevre kirlenmesi karşısında uluslararası tutum belirsizdir. Hatta, Birleşmiş Milletler'in bu konudaki davranışı yürekler acısıdır. Birleşmiş Milletler, geri kalmış ülkelerde 2000 yılına kadar büyük ölçüde kimyasal gübre ve ilaçların uygulanmasını öngörmektedir. Kuşkusuz, herşeyden önce, bu ülkelerdeki yaygın hastalıkları ortadan kaldırmak ve açlığa çare bulmak gerekmektedir. Mesele, sağlıklı yaşamak değil, hayatta kalabilmektir. İyi beslenme bir yana, besin bulunamamaktadır.." (6)

Besin sorunu, her geçen yıl ile birlikte öylesine büyümektedir ki, düşünürler ve bilimliler, "Yeni Besin Kaynakları Bulmak İçin Deniz Altına Yerleşme" konusunu işlemeye başlamışlardır. "Future Shock" (Gelecekteki Şok) adlı ünlü kitabın yazarı Alvin Toffler, kitabında, bu konuda ilginç şeyler önmüze sermektedir :

".. Denize açılma, öncü kâşiflere serüven, tehlike, ün ve zenginlik getirebilir. Sonunda, insanoglu, bu öncülerin ardından belki de denize göçecek, dalgaların altında, iş, bilim, tıp, oyun kentleri kuracaktır.

Yazılanlar, size çok aşırı geliyorsa, General Electric'in bilim adamlarından Dr. Walter L. Robb'un buluşundan söz etmek isterim. Dr. Robb, sualtına koyduğunu yapma bir solungaç sayılabilecek bir kutunun içinde bir "Hamster"i (fare türünden kemirici bir hayvan'ı) yaşatmayı başarmıştır. Kutu, üstü, altı ve iki yanı, suyu dışarıda tutan ve ondan oksijen elde eden, sentetik bir dokudan oluşmaktadır. Solungaç görevi gören dokular olmadan, suyun altında yaşamayan hayvan, onların aracılığıyla solunum yapabilmektedir. Böyle dokuların, gelecekte, yeraltı deney istasyonlarında kullanılabileceğini, General Electric Şirketi, ileri sürmektedir. İleride, bu dokular, sualtı evlerinin yapılarının duvarlarına, hatta —kim bilir ?— insan vücuduna yerleştirilebilir.

Eski "Hayal - Bilim" (Science Fiction) öykülerinde sözü edilen, ameliyatla solungaç takılmış kişiler, artık, hayal gibi görülmemelidir. Sualtı işlerinde uzmanlaşmış, yalnızca zihinsel açıdan değil, fiziksel açıdan da denizaltında çalışmaya, oynamaya, sevmeye yatkın, erkek ve kadınlar yaratabiliriz, (hatta üretebiliriz). Böyle dramatik olasılıkları bir yana bıraksak da, okyanuslar, yeni uzmanlıklar, yaşam biçimleri, okyanus çıkışı alt kültürler oluşturmakla kalmayacak, belki de denizleri kutlayan yeni dinsel yönelişler ya da gizemli mezhepler yaratacaktır.

Yeni ortamların, kişilere değişik kavramlar, duygular, renk ve biçim duyarlığında başkalklar, yeni düşünce biçimleri getireceğini sergilemek için, daha fazla spekülasyon yapmaya gerek yoktur. Kaldı ki, denize yapılan bu saldırı, 2000 yılına kadar izleyebileceğimiz bir dizi, bilimsel-teknojik eğilimlerin ilk dalgasını oluşturmaktadır. Nitekim, bu eğilimlerin, her biri, yeni sosyal ve psikolojik karışıklıkları da birlikte getirecektir.." (7)

Toffler'in bu görüşlerine bir tek cümle ekleyelim. — Eger, 2000 yılına kadar, denizler kirlenilmezse !.."

Çünkü, denizlerin kirlenmesi, yalnızca, her geçen yıl, sanayi artıklarının akıtılmasından artmıyor !.. Bunun yanı sıra, son 15 - 20 yıldır, başta "Petrol" olmak üzere, deniz dibindeki çeşitli madenlerin çıkarılması için kurulmakta olan yeni "Deniz Sanayii Tesisleri" nedeniyle de artıyor !.. Yeryüzündeki yeşil bitki örtüsü, nasıl, yoğun kentleşme ve fabrikalaşma yüzünden kaybolmaya başlamış ve atmosferdeki oksijen de o ölçüde azalmaya yüz tutmuşsa, aynı halin, denizlerin başına da gelmesinden korkulmaktadır. Deniz ürünlerini arttırma ve "Denizde Yaşama"ya doğru yönelirken, "Denizleri Kirlenme" işlemi de sürdürülürse, "Denizaltı Kentleri" nin, kurulması tamamlandığı anda, etrafın, sanayi artıkları, petrol, mazot ve kanalizasyon suları ile çevrilmiş olduğu görülmüştür. Böyle bir durumda ise, 2000 yılından sonra, denizaltında yaşama olanağı dahi, kalmayacaktır.

Ünlü İngiliz fizikçisi ve "Science Fiction" yazarı Arthur C. Clarke da, denizdeki doğal kaynakları gereği gibi değerlendiremediğimiz anda, medeniyetimizin kaybolacağını, şöyle anlatmaya çalışmaktadır :

".. Denizlerde bol, bol bulunan ağır hidrojen, aklın alabileceği kadar uzun süre, bütün makinelerimizi işletebilir, bütün şehirlerimizi aydınlatıp ısıtabilir. Eger, (pekâlâ beklenebileceği gibi) iki kuşak sonra, enerji kıtlığı ile karşılaşsaksak, bunun sebebi, sadece, bizim ehliyetsizliğimiz olacaktır. Bir kömür yatağı üzerinde, soğuktan donarak ölen, taş devri insanına benzeyeceğiz. Çünkü ham madde ve enerji kaynakları bakımından, şimdiye kadar hep sermayeden yedik. Bir milyar yılı aşan bir zamandan beri, kolaylıkla elde edilen kaynakları, yüksek tenörlü maden cevherlerini, tabiatın bizim için hazırladığı muazzam madde yığınlarını, yarını düşünmeden sömürdük durduk. Ezelden beri birikmiş hazineleri, bir kaç yüz yıl içinde yağma ettik. Bunlar tükendiği zaman, medeniyetimiz, tekrar meydana gelmelerini beklerim, diyemeyecektir.." (8)

Arthur C. Clarke tipindeki bazı "Science Fiction" yazarları, 2000 yılından sonra, nelerle karşılaşabileceğimizi, daha çok iyimser bir açıdan değerlendirmeye yönelmektedir. Bu yazarlar, insanların, bugüne dek süregeldikleri biçimde, doğal kaynakları sömürüp tamamen tüketmemeleri için, yeni bilimsel çalışmalara yönelmelerini önermekte, bu bilimsel çalışmalar sonunda varılacak olan "Yeni Dünya"yı çizmekte çalışmaktadırlar. Nitekim Arthur C. Clarke da, yine ünlü romanına "2001 Uzay Macerası" adını vermiştir. Romanı okuyan ya da filmi görenle-

rin hatırlayacakları gibi, Clarke, bu eserinde, 2001 yılında, insanoğlunun, Ay yüzeyinde bir üs kurmuş olacağını ve bu üs'ten yararlanarak, yeni doğal kaynaklar bulmak üzere uzaya açılacağını, işlemektedir. Yazar, bu üs'ü şöyle canlandır- maya çalışmıştır :

".. Üs, sanki, kendi kendine çalışan, Dünya'mızın ufak bir modeli gibiydi. Bu kapalı sistemde, hayat için gerekli bütün kimyasal maddeler mevcuttu. Atmosfer, "Kızgın Ev" diye adlandırılan yüzeyin, hemen altına gömülmüş geniş yuvarlak odada arınıyordu. Geceleri, kuvvetli lâmba ışıkları, gündüzleri ise filtre edilmiş güneş ışıklarından faydalanılarak binlerce hektarlık bir alanda ılık ve nemli bir atmosferde yeşil bitkiler yetiştiriliyordu. Havayı, tekrar oksijenle doldurmak amacıyla hazırlanan bazı âni değişikliklerden aynı zamanda yan mahsül olarak ta besin maddeleri elde edilirdi. Diğer besin maddeleri ise, kimyasal işlem sistemi ve deniz yosunu kültürüne göre elde edilirdi. Boğazına düşkün bir insana metrelerce plastik tüplerin içinde dolaşan yeşil köpük pek iştah açıcı gelemezdi. Fakat, Bio-Kimya uzmanları, onları öyle bir değiştirirdi ki, ancak gıda mütehassısları anlardı.." (9)

Her hafta televizyonda izlediğimiz "Uzay 1999" adlı seri filmde de, Ay üzerinde kurulmuş bulunan "Alfa Üssü"nde de Arthur C. Clarke'in sözünü ettiği "Yaşam Ortamı"nın ne şekilde sağlanabileceğini görebiliyoruz.

Dikkat edilirse, gerek "Hayal - Bilim" (Science Fiction) yazarları, gerekse bilginler (ister karamsar, isterse iyimser görüş sahibi olsunlar), genellikle 2000 yılı üzerinde durmaktadırlar. Yukarıdan beri belirtmeye çalıştığımız üzere, karamsar görüş sahipleri, yeryüzü doğal kaynaklarının, 2000 yılında tamamen tükenmiş bir duruma geleceği için, roman ya da yazılarında, "Felâket Âni" tablosu çizmektedirler. İyimser görüş sahibi olan yazar ve bilginler'in, iyimser olmalarının başlıca nedeni ise, "Bilim ve Teknoloji'nin, Her Geçen Gün Çok Daha Büyük Aşamalara Ulaşması"ndandır. Bu "Aşamalar"ı gözönüne alarak, 2000 yılından sonra, insanoğlunun, bilim ve teknolojinin sağladığı bir "Yaşantı Dönemi" içine gireceği inancındadırlar. Ancak, bu "Aşamalar" yanı sıra, toplum yapısında da büyük gelişme ve değişimler olduğundan, bilginler, bu "Değişme"yi, 2000 yılında ulaşılacak olan "Aşama"ya doğru yöneltmeye çaba göstermektedirler. Çünkü, bazı toplumlarda, ters yönde davranışlar olmakta ve "Değişim ve Gelişme"ye karşı "Tuplumsal Tepki"ler başgöstermektedir. Bu nedenlerdedir ki, son bir kaç yıl

içinde "Gelecek Enstitüsü", "2000 Yılı Komisyonu" v.b. adlarla akademik kuruluşlar meydana getirilmeye başlanmıştır. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya'da "Gelecekteki Denge Durumları" hakkında üniversite dersleri bile plânlanmıştır.

Görüldüğü gibi, bütün bu durumlar, sonunda gelip Sibernetik'e dayanıyor.

Böylesine büyük bir gelişme karşısında "Toplumsal Denge" nasıl sağlanacaktır?..

Bilim ve Teknoloji'nin yardımı ile "Yeryüzü Kaynaklarının Belirli Oranda Geliştirilmesi ve Ayarlanması" nasıl başarılabilir?..

Birbirinden önemli bu iki sorunun çözümünde en büyük rolü oynayacak olan da, yine Sibernetik'in ortaya koyduğu "Haberleşme", yani "Karşılıklı Bilgi Alış - Verişi İle Denge Kurma" olacaktır. Bu nedenledir ki, hemen bütün uluslararası kuruluşlar, "Bütün Bilgi Alış - Verişi'nin, Uluslararası Düzeyde Durmaksızın Sürmesi" üzerinde durmaktadırlar.

Bilgin ve düşünürlerin vardığı ortak kanı şudur: Artık, Yeryüzünde meydana gelen hiç bir olay, yöresel ya da ulusal bir olay olarak nitelendirilemez. Bütün olaylar, "Dünya Olayı" dır. Afrika'nın en uzak köşesinde çıkan bir hastalık türü, tüm dünyayı ilgilendiren bir sorundur. Amerika'da ya da Japonya'da elde edilen bir bilimsel sonuç, tüm dünya'nın yararına sunulması gereken bir olaydır.. v.b. gibi.

Maurice Mességué, kitabında, "Tutulacak yol belli olmuştur. Bu yol, iki aşamalıdır. Ve gerçek yolların kesiştiği kavşaktır. Çözümü, bu kavşaktan ayırmayalım. Bilim adamlarına güvenelim, devlet adamlarımız da onların gösterdikleri yoldan yürüsünler.." demektedir.

Dileyelim ki, tüm dünya devlet adamları, bilime saygılı olsunlar ve bilginlerin ortaya koydukları gerçekleri kabullensinler ve "Denge Durumunun Sağlanması İçin Zorunlu Ayarlamaları" hemen uygulansınlar. Yeryüzünü, çöle çevirmeyelim, Doğa'nın yaşaması ve bizleri yaşatması

için zorunlu olan "Bitkisel Örtü"nü büyük bir hızla yeniden düzenleyebilelim. Deniz, göl ve nehirleri eski temizliğine kavuşturalım ve gelecek yaşantımız için, onlardan çok daha büyük bir ölçüde yararlanabilme olanağını sağlayalım. Bilim ve Teknoloji'de ulaşılan gelişmeleri, birbirimizin istifadesine sunalım.

Unutmayalım ki, yaşadığımız Yeryüzü, "Hepimizin Dünyası"dır.

Bunu sağlayamazsak, kötümser "Hayal - Bilim" roman yazarlarının resmettiği "Felâket Âni" gelip çatacak ve 2000 yılı, George Orwell'in çizdiği "Sıkıntılı Dünya"dan çok daha beter bir dünya olacaktır.

Sağladığımız anda ise, yalnızca kendimizi ve Dünya'mızı kurtarmış olmakla kalmayacak, İnsanoglu Türü'nün, başka gezegenlere de gidebilme ve orada yaşantısını sürdürürebilme mutluluğuna ulaşmış olacağız.

Bilim ve Teknoloji'nin insanlığın hizmetinde yükseldiği ve her geçen gün bilime saygının daha da yaygınlaştığı dikkate alındığında, 2000 yılı, "Bilimle Yönetilen Dünya Tarihinin Başlangıç Yılı" olarak anılacak ve böylece simgelenecektir.

- (1) WELLS Herbert George : *Zaman Makinesi*, Çev. Bilgin Turanlı, İstanbul 1970, Sa : 52 - 60.
- (2) WELLS Herbert George : *Zaman Makinesi*, Çev. Bilgin Turanlı, İstanbul 1970, Sa : 86 - 87.
- (3) ORWELL George : "1984", Çev. Behzat Tanç, İstanbul 1974, Sa : 38.
- (4) ORWELL George : "1984", Çev. Behzat Tanç, İstanbul 1974, Sa : 9.
- (5) BENGELSDORF Irving S. : *1984 Yılı Yalnız 10 Yıl Uzaktadır*, Çev. Ruhsar Kansu, Bilim ve Teknik, Sayı 87, Sa : 15 - 19.
- (6) MESSEGUE Maurice : *Tabiat Haklıdır*, Çev. S. M. Yurdanur, İstanbul 1974, Sa : 32.
- (7) TOFFLER Alvin : *Future Shock (Şok)*, Çev. Selâmi Turgut, İstanbul 1974, Sa : 177 - 178.
- (8) CLARKE Arthur C. : *Geleceğin Çehresi*, Çev. Sebati Ataman, İstanbul 1970, Sa : 116 - 117.
- (9) CLARKE Arthur C. : *2001 Uzay Yolu Macerası*, Çev. N. Olcayto, İstanbul 1973, Sa : 82.

● **Ölüm iki şeyden biridir : Ya mahvolmaktır : Ölü hiç birşeyi idrak edemez. Ya da söylendiği gibi gerçek bir değişikliktir : Ruhun buradan başka bir yere göçüdür.**

● **İyi bir insana hayatta veya öldükten sonra hiç bir şey zarar veremez.**

● **Kötü kişiler yemek ve içmek için yaşarlar, oysa iyi kişiler yaşayabilmek için yiyip içerler.**

SOCRATES